

אט צוקדיט את התאווה
– לו שמחה פיליית
ואדומה

אט שומע'ט בקול'ה' לוכים
שמחה אמתית ושמחה

בס"ד

במפתוז הלב מתוך אמונה לפרשת "כי תישא"

לפני חטא העגל המוזכר בפרשתנו מתרחש מעמד נשגב ומופלא. הקב"ה כורת עם עם ישראל ברית בהר סיני.
קראו את הפסוקים שבפרק כ"ד המתארים את המעמד:

"...ויכתב משה את כל דברי ה', וישכם בבקר, ויבן מזבח תחת ההר. וישלח את נערי בני ישראל, ויעלו עלת; ויזבחו זבחים שלמים, לה' פרים... ויקח (משה) ספר הברית, ויקרא באזני העם; ויאמרו, כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע.
...ויחזו את האלהים, ויאכלו וישתו. ומראה כבוד ה' כאש אכלת בראש ההר, לעיני בני ישראל ויבא משה בתוך הענן, ויעל אל ההר; ויהי משה בקר ארבעים יום וארבעים לילה".

- סמנו בצבע באיזה חלק של היום התרחש המעמד.
- סמנו בצבע אחר את הפעולות שמצווה משה את נערי בני ישראל (הבחורים שמתלמדים לשרת בקודש) לעשות.
- סמנו בצבע נוסף את דברי העם בשעת כריתת הברית.
- האם נציגי העם אכלו מהקרבת?
- סמנו בצבע את מה שרואים בני ישראל במעמד זה.
- לאן הולך משה מיד לאחר מעמד כריתת הברית?

2. העם דורש מחליף למשה

אחרי המעמד הנשגב שבו התגלה ה' אל עם ישראל. עם ישראל ממתין בקוצר רוח למשה שיחזור מההר. אולם לפי ספירתם המוטעת משה בושש לבוא ומתגנב בליבם החשש שמא קרה לו משהו. העם רוצה מישהו שימשיך את משה. הוא מחפש המשך למעמד הנשגב שחוו בברית בהר סיני. קראו את פסוקים:

וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר, ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה-היה לו... ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם וביאו אל אהרן. ויקח מידם ויצר אתו בתרט ויעשהו עגל מסכה.
ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר העלויך מארץ מצרים.
וירא אהרן ויבן מזבח לפגיו ויקרא אהרן ויאמר חג לה' מקר. וישכימו ממחרת ויעלו עלית ויגשו שלמים וישב העם לאכל ושתו ויקמו לצחק".

אט צוקדיט את התאוות
- לו שמחה פליזית
ומדומה

אט שומע'ט בקול' ה' לוכים
שמחה אמיתית ומדומה

- סמנו בצבע אדום את הפעולות שזהות למעמד הברית. התייחסו להיבטים הבאים:
 - באיזה חלק של היום התרחש המעשה?
 - אילו פעולות עשו העם? מה הקריבו?
 - האם אכלו ושתו?
 - מה אמרו?
 - האם נבנה מזבח?

מהו ההבדל המהותי בין בניית המזבח והקרבת העולות והשלמים בטקס כריתת הברית ובמעשה העגל? על איזה איסור מעשרת הדברות עבר העם?

3. ויקומו לצחק - קמו לערוך מחולות וריקודים (פירוש "דעת מקרא")

גם במעמד הברית וגם כאן נבנה מזבח, העם הקריב עולות ושלמים, אכלו מהשלמים ושתו. אולם התוצאה הייתה שונה לגמרי.

- למה הובילה השמחה במחולות העגל? קראו את פירוש רש"י לצחק: יש במשמע הזה גלוי עריות, כמו שנאמר (בראשית ל"ט, י"ז): לצחק בי. ושפיכות דמים, כמו שנאמר (שמואל ב' ב', י"ד) יקומו נא הנערים וישחקו לפנינו. אף כאן נהרג חור.
- מדוע לדעתכם הוביל חטא העגל למעשים חמורים אלו?

4. מה בין שמחה אמיתית ושלמה לשמחה שלילית ומדומה.

מעשה חטא העגל בפרשה מלמד אותנו עיקרון חשוב בקשר לשמחה. הסבירו מהו השלימו:

שמחה _____ היא שמחה שנובעת מ_____ ה' ומתוך כך שאנו _____ בדרכיו ושומרים על _____ שמחה _____ היא שמחה שנובעת מכך שהאדם עובד את _____, את תאוותיו ולא שומע ב_____ ה' (מדומה / אמיתית / עצמו / הולכים / קול / עבודת / מצוותיו)

בכל פעם שאתם משתתפים בשמחה ובצחוק חישובי האם יש עברה במעשה אם כן תהיו בטוחים ששמחה זו היא מדומה. השלימו והוסיפו דוגמאות משלכם...

המקרה	המצווה / העברה	אמתית / מדומה
צחקנו עד שכאבה לנו הבטן ... כמה שמסבירים ליוסי הוא לא קולט.		
רקדנו ואכלנו ושתינו בהכנסת ספר תורה...		

אט צוקדיס את התאוות
– וז שמחה פיליית
ומדומה

אט שמעיס בקול ה' זוכים
שמחה אמיתית ומדומה

דבר תורה לטבת פרשת " כי תישא":

אחרי המעמד הנשגב של כריתת הברית בהר סיני עולה משה רבנו לראש ההר לארבעים יום וארבעים לילה. עם ישראל שחווה חוויה רוחנית גבוהה מצפה בקוצר רוח לבואו של משה רבנו. כשהם חושבים בטעות שמשה בושש לבוא הם מחפשים לו מחליף שימלא אחר הצורך העצום שלהם לחוויה רוחנית. הם בונים מזבח, מעלים עולות ומקריבים שלמים שרובם נאכלים. כשסיימו את ההקרבה ישבו לאכול מהשלמים כפי שעשו בעת כריתת הברית. אולם ההבדל המהותי בין כריתת הברית למעשה העגל הוא עבודת ה' או עבודה לתאוה (במקרה זה תאוה לרוחניות). שמיעה בקול ה' או עשייה המנוגדת לרצון ה' ולציווי "לא תעשה לך פסל וכל תמונה".

התוצאה של עבודה המנוגדת לרצון ה' היא הרסנית. במקום התעלות וקרבת ה' קמו העם לצחק. יצאו במחולות וריקודים ומשם נגזרו אחר גילוי עריות ושפיכות דמים. חטא העגל מלמד אותנו עיקרון מהותי ביחס לשמחה. כאשר השמחה מנותקת מרצון ה' היא מדומה ושלילית, וכאשר היא מופיעה יחד עם רצון ה' זו שמחה שלמה ואמתית. לשמחה אין ערך בפני עצמה, היא מקבלת את ערכה לפי המקום שממנה היא נובעת. בכל פעם שאתם משתתפים בשמחה ובצחוק חישבו: האם יש עברה במעשה? אם כן תהיו בטוחים ששמחה זו היא מדומה וסופה עצב. לעומת שמחה אמיתית, של מצווה ונתינה שהיא מרוממת ומקדמת.